

Consiliul pentru Standarde Ocupaționale și Atestare
Unitatea de Cercetare și Servicii Tehnice

STANDARD OCUPATIONAL

Ocupația: Consilier de probațiune

Domeniul: Sănătate și asistență socială

București 2000

Unitatea pilot:

Ministerul Justiției - Serviciul de Probațiune

Coordonator proiect standard ocupațional:

Liana Monia Stoian

Membrii echipei de redactare a standardului ocupațional:

Constantin Todiriță

Ioan Durnescu

Referenți de specialitate:

Ioana Ciurea

Sorina Poledna

Standard aprobat COSA la data de 28-06-2000

Cod COSA: V - 267

© copyright 2000 , COSA - U.C.S.T.

Toate drepturile asupra acestui document sunt rezervate.

Acesta nu poate fi reprodus parțial sau integral, nu poate fi folosit sau citat în alte lucrări fara acordul COSA.

Consilier de probațiune

Descrierea ocupației

Profesia de consilier de probațiune este o profesie relativ nouă atât pentru România, cât și pentru alte țări din Europa de Est.

Principiile profesiei de consilier de probațiune se regăsesc în practica secolului trecut din Marea Britanie și care susțin utilizarea pedepselor privative de libertate numai ca ultim resort.

Actualmente, instituția probațiunii reprezintă cea mai eficace și eficientă modalitate penală de reabilitare a infractorilor, prevenind astfel recidiva.

Esența acestei filosofii o reprezintă promovarea măsurilor penale non-custodiale în strânsă corelație cu riscul pentru public.

De asemenea, un rol important în cadrul activității de probațiune îl are victima care poate, astfel, primi sprijin pentru depășirea momentului de criză determinat de producerea infracțiunii și poate fi implicată în procesul de reabilitare comportamentală a infractorului.

Pentru atingerea obiectivelor sale, consilierul de probațiune asistă instanța în procesul de individualizare a pedepsei, supraveghează în libertate infractorii care au primit sentințe cu executare sub supraveghere sau de muncă în folosul comunității, asistă deținuții în timpul executării pedepselor cu privare de libertate și după liberarea acestora.

Consilier de probațiune

UNITĂȚILE DE COMPETENȚĂ

Domeniile de competență

Competențe specifice

Unitățile de competență

Administrarea informațiilor
Administrarea resurselor materiale și financiare
Aplicarea programelor de supraveghere și/sau asistare a clientului în comunitate și penitenciar
Asigurarea calității serviciilor
Dezvoltarea colaborărilor cu alte instituții și organizații implicate în prevenirea și diminuarea fenomenului infracțional
Elaborarea programelor de supraveghere și/sau asistare a clientului în comunitate și/sau penitenciar
Elaborarea și aplicarea programelor de muncă neremunerată în folosul comunității
Elaborarea și aplicarea strategiei serviciului de probațiune
Elaborarea și managementul programelor de asistență a victimei infracțiunii
Elaborarea și prezentarea referatului de evaluare a clientului pentru poliție, parchet și instanță
Înființarea, organizarea și administrarea căminelor sociale și a centrelor socio-medicale
Planificarea, administrarea și evaluarea activității proprii și a
Recrutarea și pregătirea personalului
Reprezentarea și promovarea imaginii serviciului

Administrarea informațiilor

Descrierea unității

Unitatea se referă la competențele necesare consilierului de probatiune pentru a administra eficient informațiile necesare unei evaluări a clientului și infracțiunii precum și elaborării de programe de intervenție în vederea reducerii riscului de recidivă.

De asemenea, unitatea se referă și la abilitatea consilierului de probatiune de a administra informațiile referitoare la organizațiile și instituțiile care pot fi implicate în prevenirea și diminuarea fenomenului infracțional.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
4. Transmiterea informațiilor	4.1 Accesul la informație este permis doar persoanelor abilitate de lege. 4.2 Transmiterea de informații se realizează prompt și la solicitarea persoanelor abilitate. 4.3 Informațiile sunt transmise selectiv în funcție de obiectivul vizat. 4.4 Anumite informații sunt prezentate și clienților. 4.5 În procesul de transmitere a informațiilor se are în vedere respectarea principiului confidențialității.
1. Culege informații	1.1 Sunt identificate sursele de informație în funcție de specificul destinației. 1.2 În vederea culegerii de informații, consilierii de probatiune vor utiliza tehnicile specifice. 1.3 Informațiile sunt culese din surse relevante.
2. Verifică și analizează informațiile	1.4 Informația este obținută prompt. 2.1 Informațiile sunt verificate din punct de vedere al relevanței, acurateței și credibilității. 2.2 Informațiile sunt verificate prin consultarea mai multor surse de informații și prin compararea acestora cu documentele oficiale. 2.3 Informațiile sunt analizate în raport cu obiectivele propuse.
3. Înregistrează și arhivează	2.4 Informațiile sunt evaluate și interpretate în vederea utilizării lor 3.1 Informația este înregistrată prompt și cu acuratețe. 3.2 Sursele de informații sunt consemnate în arhivă. 3.3 Informațiile înregistrate nu conțin un limbaj discriminatoriu sau peiorativ. 3.4 Informațiile sunt arhivate potrivit normelor metodologice și legislației în vigoare.

Gama de variabile

Tehnicile specifice culegerii de informații sunt:

Interviul;

Observația;

Documentarea;

Analiza documentelor sociale.

Sursele de informații pot fi :

Dosarul de instanță

Școala,

Parohia și alte instituții comunitare,

Rechizitoriul

Dosarul de penitenciar

Poliție

Autorități locale

Clientul și/ sau reprezentanții legali ai acestuia

Familia, vecinii, victima, colegii clienților

Baze de date

Organizații guvernamentale sau neguvernamentale

Scopul culegerii de informații poate fi:

Elaborarea referatului de evaluare pentru instanță

Elaborarea programelor de asistență sau supervizare

Actualizarea bazelor de date

Informarea publicului etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

Metode și tehnici de analiză a documentelor , de interviuare și de observare,

Procedee de arhivare a informațiilor

De operare PC și prelucrare statistică

Legislația în vigoare și normele metodologice

Teorii criminologice.

Abilități:

De comunicare

De observare

De interviuare

De analiză și sinteză

De operare PC

De elaborare a deciziilor

La evaluare se va urmări:

Capacitatea de a identifica și selecta informațiile relevante,

Capacitatea de a organiza și prezenta coerent informațiile culese

Capacitatea de a interpreta și analiza eficient informațiile

Capacitatea de a arhiva cu acuratețe

Respectarea principiului confidențialității

Capacitatea de a înțelege și de a se face înțeles în diferite contexte

Cunoașterea legislației din domeniu precum și a standardelor de practică

Abilitatea de utilizare a tehnologiei din domeniul informațiilor

Capacitatea de aplicare în practică a cunoștințelor teoretice,

Capacitatea de a interviua.

Administrarea resurselor materiale și financiare

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Mobilizează resursele materiale și financiare.	1.1 Realizează estimarea bugetară pentru anul în curs sau pentru cel care urmează în funcție de bugetul precedent și nevoile estimate. 1.2 Completează necesarul bugetar prin proiecte de finanțare depuse la finanțatori interni sau externi.
2 Coordonează utilizarea resurselor materiale și financiare.	2.1 Planifică cheltuielile în funcție de priorități. 2.2 Monitorizează modul în care sunt efectuate plățile prin analiza documentelor contabile. 2.3 Monitorizează permanent nevoile materiale și financiare. 2.4 În caz de utilizare ineficientă sau ilegală se iau măsurile prevăzute de lege.
3 Raportează modul de utilizare a resurselor materiale.	3.1 Colectează periodic documente legate de cheltuielile curente. 3.2 Întocmește procese verbale de justificare a sumelor alocate. 3.3 Înaintează periodic procesele verbale și fișele contabile organelor abilitate din Direcția Generală de Probațiune.

Gama de variabile

Cheltuielile pot fi: de personal, de întreținere și de investiții.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:
Management financiar
Planificare

Abilități:
De planificare
De previziune
De înțelegere a bilanței contabile
De întocmire a bilanțului contabil.

În evaluare se va urmări:
Modul de planificare bugetară;
Modul de întocmire a proiectelor de finanțare pentru atragerea de fonduri extrabugetare;
Capacitatea de planificare și coordonare a resurselor;
Modul de raportare a cheltuielilor.

Aplicarea programelor de supraveghere și/sau asistare a clientului în comunitate și penitenciar

Descrierea unității

Această unitate are în vedere în același timp reducerea riscului de recidivă și pregătirea pentru liberare a deținuților.

În privința activității desfășurate în penitenciar consilierii de probațiune trebuie să fie conștienți de caracteristicile sistemului penitenciar, de cultura proprie a acestei instituții, de procese și proceduri.

De asemenea, este important ca activitățile de probațiune să fie derulate în parteneriat cu personalul din sectoarele cultural-educativ și regim.

Programele de asistență și supraveghere a clienților în comunitate au scopul de a reduce riscul de recidivă prin menținerea clienților în stare de libertate.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Asigură reabilitarea comportamentală a clienților și reducerea riscului de recidivă.	1.1 Clienții sunt încurajați să-și asume responsabilitatea pentru faptele comise. 1.2 Sunt elaborate planuri de intervenție pe care atât consilierul de probațiune, cât și clientul le semnează. 1.3 Întâlnirile cu clientul sunt stabilite potrivit legii, a sentinței sau a planului de intervenție. 1.4 Clienții sunt încurajați și asistați să îndeplinească obiectivele stabilite de planul de intervenție.
2 Asigurarea sprijinului practic clienților și familiilor acestora.	1.4 Riscul de recidivă este în permanență evaluat. 2.1 Acolo unde este posibil, în programele de asistare sau de supraveghere vor fi implicate și familiile clienților sau persoanele semnificative pentru aceștia. 2.2 Sprijinul practic are în vedere în special ajutorul în caz de urgență sau asistarea clienților și familiei acestuia în sensul normalizării acestuia.
3 Evaluează și adaptează programele de supraveghere și asistență a clienților.	3.1 Progresul clientului este evaluat periodic în funcție de obiectivele stabilite în planul de intervenție sau planul de executare a sentinței. 3.2 Programele sunt revizuite periodic în funcție de identificarea a noi nevoi sau de progresul înregistrat de clienți.
4 Sesizarea instanței în cazurile de încălcare a condițiilor de supraveghere.	4.1 Obligația de a respecta dispozițiile judecătorești precum și a planului de intervenție este clar explicată clientului. 4.2 Clientul este sprijinit să respecte aceste dispoziții. 4.3 Probele care atestă faptul că clientul nu respectă dispozițiile sunt culese, verificate și înregistrate. 4.4 Decizia de sesizare a instanței este adoptată după consultarea cu managerul direct. 4.5 În sesizarea instanței se face referire la riscul de recidivă pe care clientul îl prezintă. 4.5 Sesizarea instanței se realizează în termen cât mai scurt după avertizarea clientului.

Gama de variabile

Sprijinul practic pentru client și familia sa poate să se concretizeze în:
Cazarea clienților pe o perioadă limitată de timp;
Recomandarea clienților unor organizații sau fundații umanitare.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

De legislație;
Regulamente de ordine interioare specifice penitenciarului;
Standardele de practică în domeniul probațiune;
De metodologie a estimării riscului de recidivă și agresiune;
De consiliere individuală;
De consiliere a familiei;
De dezvoltare comunitară.

Abilități:

De comunicare;
De planificare;
De organizare și monitorizare;
De evaluare a impactului;
De elaborare a deciziei.

La evaluare se vor urmări:

Capacitatea de aplicare a programelor raportat la planificarea inițială;
Capacitatea de motivare a clientului pentru a participa la program;
Capacitatea de a promova schimbări comportamentale și de a fi un bun model pentru client;
Capacitatea de a utiliza autoritatea profesională în sensul motivării clientului în respectarea dispozițiilor legale;
Capacitatea de a evalua eficacitatea activităților de probațiune.

—

Asigurarea calității serviciilor

Descrierea unității

Unitatea se referă la mecanismele de asigurare a calității activităților de probațiune. Responsabili pentru asigurarea calității serviciilor sunt toți consilierii de probațiune și șefii serviciilor de probațiune.

Calitatea activităților de probațiune se evaluează în raport cu standardele de practică și reglementările legale în

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Stabilește standarde de practică.	<p>1.1 Practica curentă este raportată permanent la modelele teoretice și rezultatele cercetărilor criminologice relevante.</p> <p>1.2 Standardele de practică sunt stabilite în baza legii.</p> <p>1.3 Standardele de practică au scopul de a promova activitățile cu cel mai mare impact asupra comportamentului infracțional.</p> <p>1.4 Standardele de practică cuprind referiri la teorii, tehnici și modalități de practică.</p> <p>1.5 Standardele de practică sunt elaborate de către Direcția Generală de Probațiune și șefii serviciilor județene de probațiune în consultare cu consilierii de probațiune practicieni.</p> <p>1.6 Standardele de practică cuprind referiri la principiile practicii anti-discriminatorii și confidențialitate.</p>
2 Evaluează performanțele serviciului.	<p>2.1 Criteriile de performanță sunt discutate cu consilierii de probațiune și au la bază standardul de practică.</p> <p>2.2 Dovezi cu privire la performanțele consilierilor de probațiune sunt colectate din surse relevante.</p> <p>2.3 Evaluarea are drept scop îmbunătățirea activității serviciului de probațiune.</p> <p>2.4 Evaluarea este tematică sau de fond, după obiectivele urmărite.</p> <p>2.5 Evaluarea poate fi, de asemenea, internă sau externă, după cum ea este condusă de persoane din interiorul serviciului sau din exteriorul</p>
3 Îmbunătățește serviciile oferite	<p>3.1 În caz de performanță inadecvată sunt sesizați șefii serviciilor în cauză sau Direcția Generală de Probațiune.</p> <p>3.2 Sunt stabilite obiective de îmbunătățire a practicii individuale sau ale echipei în funcție de strategia de dezvoltare a serviciului de probațiune.</p> <p>3.3 Organizează, împreună cu Direcția Generală de Probațiune, cursuri de perfecționare a consilierilor de probațiune în funcție de nevoile educaționale identificate.</p>

Gama de variabile

Discriminarea poate fi realizată în funcție de:

Vârstă,

Sex,

Clasă socială,

Origine etnică,

Status marital,

Convingeri religioase,

Sănătate mentală,

Sănătate fizică,

Convingeri politice etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

Legislație și norme metodologice;

Tehnici de negociere și mediere;

Teorii despre etiologia comportamentului infracțional;

Teorii și metode despre practici performante în domeniul corecțional;

Teoriile comunicării.

Abilități:

De comunicare;

De negociere;

De planificare;

De evaluare;

La evaluare se vor urmări:

Capacitatea de elaborare a standardelor de practică;

Capacitatea de relaționare cu personalul;

Capacitatea de a oferi feed-back;

Capacitatea de negociere și mediere.

Dezvoltarea colaborărilor cu alte instituții și organizații implicate în prevenirea și diminuarea fenomenului infracțional

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Identifică nevoile de colaborare	1.1 Inventarierea sarcinilor care revin serviciului de probațiune prin raportare la legislația în vigoare și la strategia serviciului. 1.2 Identificarea sarcinilor care pot fi realizate în parteneriat cu alte instituții sau organizații în funcție de specificul acestora.
2 Identifică și contactează instituțiile și organizațiile care pot fi implicate.	2.1 Identificarea surselor de informații și a bazelor de date existente. 2.2 Contactarea cu promptitudine a reprezentanților instituțiilor sau organizațiilor care pot fi implicate. 2.3 Sunt identificate domeniile sau zonele de colaborare cu fiecare partener. 2.4 Sunt stabilite de comun acord și potrivit legii, principiile generale de
3 Întocmirea unor protocoale de colaborare cu acestea.	3.1 Sunt negociate condițiile protocolului de colaborare, avându-se în vedere reglementările legale în vigoare și strategia de dezvoltare a serviciului. 3.2 Sunt stabilite cu claritate responsabilitățile fiecărei părți precum și cele comune. 3.3 Sunt stabilite de comun acord modalitățile de monitorizare și evaluare a aplicării protocolului. 3.4. Este redactat protocolul de colaborare potrivit condițiilor negociate.
4 Colaborarea propriu-zisă cu instituțiile și organizațiile implicate.	4.1 Colaborarea presupune monitorizarea permanentă a respectării obligațiilor care revin părților. 4.2 Sunt organizate periodic evaluări ale activităților desfășurate în parteneriat. 4.3 Sunt identificate modalități de optimizare a colaborării prin analiza rezultatelor evaluării periodice. 4.4 Colaborarea se materializează prin derularea în parteneriat a unor programe.

Gama de variabile

Sursele de informații sunt:

Bazale de date ale prefecturii;

Ghidul ONG-urilor;

Bazele de date ale primăriilor etc.

Instituțiile și organizațiile care pot fi implicate sunt:

Direcția pentru protecția drepturilor copiilor;

Primăria;

Agenți economici;

Organizații neguvernamentale care activează în sfera protecției persoanelor defavorizate

Școala, parohii; etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

Legislație;

De planificare și elaborare a protocoalelor de colaborare.

Abilități:

De comunicare;

De negociere;

De elaborare a protocoalelor;

De monitorizare și evaluare a parteneriatelor.

La evaluare se vor urmări:

Capacitatea de a înțelege rolul fiecărei instituții sau organizații implicate;

Capacitatea de a reprezenta interesele serviciului de probațiune;

Capacitatea de negociere a condițiilor de colaborare;

Capacitatea de elaborare a protocoalelor.

—

Elaborarea programelor de supraveghere și/sau asistare a clientului în comunitate și/sau penitenciar

Descrierea unității

Programele de supraveghere și asistentă a clienților în comunitate sau în penitenciar se desfășoară în baza reglementărilor Codului Penal și a Legii pentru aplicarea măsurilor privative de libertate precum și în baza dispozițiilor instanțelor judecătorești.

Scopul programelor de supraveghere și asistentă a clienților este de a preveni recidiva și de a consolida securitatea publică. Este important ca aceste programe să aibă obiective clare care să conducă la modificarea comportamentală.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Identificarea nevoilor criminogene.	1.1 Confruntarea teoriei cu practica din domeniul probațiunii și avansarea unor ipoteze legate de etiologia comportamentului infracțional. 1.2 Nevoile criminogene sunt corelate cu riscul de recidivă. 1.3 În vederea identificării nevoilor criminogene sunt folosite tehnica interviului, aplicarea chestionarului precum și consultarea documentelor.
2 Elaborarea programului de supraveghere și /sau asistare	2.1 În baza nevoilor criminogene identificate sunt elaborate planuri de intervenție. 2.2 Fiecare plan de intervenție are obiective clare, concrete, realiste și care se adresează comportamentului infracțional. 2.3 Programele sunt astfel elaborate încât să se utilizeze cu maximă eficiență resursele alocate.
3 Identificarea și mobilizarea resurselor materiale și umane care pot fi implicate în programele de supraveghere și asistare.	3.1 Programele de supraveghere și / sau asistare sunt corelate cu nevoile criminogene identificate. 3.2 Sunt contactați potențialii colaboratori în baza protocoalelor existente. 3.3 Acolo unde resursele nu sunt suficiente se realizează un set de

Gama de variabile

Documentele care pot fi consultate în vederea identificării nevoilor criminogene sunt:

Referatul de evaluare;

Testele completate;

Fișe medicale;

Fișe sau documente aflate în dosare de penitenciar sau probațiune.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

Legislație

Teorii criminologice;

Concluzii ale unor studii și cercetări relevante;

Metodologii de estimare a riscului de recidivă și de agresiune;

Metode și tehnici de lucru cu infractorii;

Metode și tehnici de planificare a intervenției;

Noțiuni de protecție a copilului.

Abilități:

De comunicare;

De analiză și sinteză a informațiilor;

De punere în practică a teoriilor din criminologie;

De intervievare;

De supraveghere și monitorizare.

La evaluare se va urmări:

Capacitatea de identificare a nevoilor criminogene;

Capacitatea de elaborare a planurilor de intervenție;

Capacitatea de aplicare a programelor;

Capacitatea de monitorizare a aplicării programelor;

—

Elaborarea și aplicarea programelor de muncă neremunerată în folosul comunității

Descrierea unității

Această unitate se referă la aplicarea măsurilor de muncă neremunerată în folosul comunității pe care instanța le dispune în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere și al amânării pronunțării hotărârii.

Aplicarea programelor are în vedere reintegrarea socială a inculpatului / condamnatului prin prestarea unei activități utile pentru comunitate în același timp obținându-se o reparație a prejudiciului cauzat prin săvârșirea unei

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Contactarea autorităților locale și a altor instituții în vederea inițierii de programe de muncă în folosul comunității.	1.1 Sunt identificați posibili parteneri pentru implementarea sancțiunilor de muncă în folosul comunității consultând bazele de date și alte surse acreditate. 1.2 Sunt inițiate programele respectându-se dispozițiile stabilite de lege și prin protocoale.
2 Elaborarea programelor de muncă în folosul comunității	2.1 Stabilirea principiilor de desfășurare a muncii în folosul comunității se face conform strategiei de dezvoltare a serviciului și a legislației în vigoare. 2.2 Identificarea sau înființarea unor puncte de lucru pentru desfășurarea muncii în folosul comunității. 2.3 Se stabilește un orar de activități în funcție de volumul de muncă și sentințele emise de instanță. 2.4 Aplicarea măsurilor de muncă în folosul comunității se face în funcție
3 Derularea programelor de muncă în folosul comunității.	3.1 Derularea programelor de muncă în folosul comunității se realizează potrivit orarului și cu respectarea legislației privind protecția muncii. 3.2 Programele de muncă în folosul comunității sunt evaluate și adaptate periodic în funcție de progresul și particularitățile clientului.

Gama de variabile

Reprezentanții autorităților locale sunt:

Prefect;
Primarii;
Consilierii locali;
Consilierii județeni.

Alte instituții și organizații care pot fi contactate pentru elaborarea programelor de muncă în folosul comunității sunt:

Agenția de formare și plasare a forței de muncă;
Asociații și fundații care au ca scop calificarea și reconversia profesională;
Fundații sau asociații care au scop lucrativ și care administrează cămine sociale sau centre de plasament;
Agenți economici;
Direcțiile de protecția drepturilor copiilor;
Aziluri și cămine sociale.

Sursele acreditate sunt:

Bazele de date ale agențiilor de formare și plasare a forței de muncă;
Bazele de date ale primăriilor și regiilor autonome;
Catalogul organizațiilor neguvernamentale.

Munca în folosul comunității se poate desfășura în:

Centre de plasament;
Aziluri sau cămine sociale;
Parcuri sau spații de agrement aflate în administrarea primăriilor;

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

De legislație a muncii și legislație penală;
De negociere;
De management al muncii;
De monitorizare și evaluare.

Abilități:

De comunicare;
De negociere;
De identificare a abilităților practice ale clienților;
De planificare și control.

La evaluare se va urmări:

Capacitatea de negociere a condițiilor de muncă pentru clienți;
Capacitatea de cointeresare a autorităților locale în programele de muncă în folosul comunității;
Capacitatea de înființare creativă a punctelor de lucru;
Capacitatea de organizare a muncii;
Abilitatea de a identifica și organiza punctele de lucru în funcție de abilitățile practice ale clienților precum și de nevoile comunitare.

—

Elaborarea și aplicarea strategiei serviciului de probațiune

Descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Contribuie la dezvoltarea politicii serviciului de probațiune.	1.1 Sunt identificate nevoile de dezvoltare și consolidare a serviciului în concordanță cu reglementările legale și volumul de activitate estimat. 1.2 Contribuie la planificarea necesară acoperirii nevoilor de dezvoltare prin propunerea de direcții de dezvoltare. 1.3 Contribuie la elaborarea strategiilor de dezvoltare pe termen mediu și lung prin participarea activă la consultări și negocieri.
2 Inițiază și evaluează schimbările în practica de probațiune.	2.1 Principalele tendințe sociale și economice sunt luate în considerare în inițierea politicilor de dezvoltare. 2.2 Propune direcții de dezvoltare a practicii din domeniul probațiunii după analizarea teoriilor, tehnicilor și modelelor de practică cu infractorii. 2.3 Evaluează impactul schimbărilor din practica de specialitate prin
3 Monitorizează și evaluează aplicarea politicii și strategiei serviciului.	3.1 Se informează periodic asupra documentelor finale privind politica de dezvoltare a serviciului. 3.2 Monitorizează modul cum prevederile strategiilor sunt respectate în practica curentă urmărind criteriile de performanță stabilite. 3.3 Informează managerul direct cu privire la eventuale încălcări sau necorelări în politica de dezvoltare a serviciului.

Gama de variabile

Sunt documente care cuprind politica de dezvoltare a serviciului:

Normele metodologice de aplicare a legii;
Planul pe cinci ani;
Planul anual de dezvoltare;
Politica educațională.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

Teoriile criminologice;
Principalele tendințe economice și sociale care pot afecta rata criminalității;
De management strategic.

Abilități:

De analiză și sinteză;
De predicție;
De planificare

La evaluare se va urmări:

Gradul de participare la elaborarea politicii de dezvoltare;
Capacitatea de anticipare a implicațiilor politicii de dezvoltare;
Spiritul de observație;
Capacitatea de analiză și sinteză a principalelor tendințe.

Elaborarea și managementul programelor de asistență a victimei infracțiunii

Descrierea unității

Elaborarea și managementul programelor de asistență a victimei infracțiunii este o activitate distinctă a activității de probatiune, fiind accentuată participarea victimei la procesul penal și la procesul de reabilitare comportamentală a infractorului. În cadrul acestei activități se au în vedere programe de asistență a victimei precum și programe de mediere și reparatii între victimă și infractor.

În acest sens, este de menționat că rolul consilierului de probatiune este de intermediar între victimă și serviciile existente în comunitate.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Identifică nevoile victimelor	<p>1.1 Victimelor sunt contactate prompt pentru a li se prezenta rolul serviciului de probațiune.</p> <p>1.2 Nevoile victimelor sunt identificate împreună cu acestea.</p> <p>1.3 Sunt incluse în programe numai victimele care doresc să colaboreze.</p> <p>1.4 Nevoile de asistență sunt identificate în funcție de traumele suferite, perioada de timp scursă de la momentul infracțiunii, disponibilitatea victimei de a primi sprijin.</p> <p>1.5 Nevoile de asistență sunt identificate în funcție de particularitățile și nevoilor personale ale victimei.</p> <p>1.6 În identificarea nevoilor de asistență se va ține seama de resursele care pot fi mobilizate.</p>
2 Elaborarea programelor de asistență a victimelor.	<p>2.1 În baza nevoilor identificate sunt stabilite împreună cu alți parteneri obiectivele programelor de asistență a victimei.</p> <p>2.2 În baza obiectivelor programelor sunt stabilite modalitățile și procedurile de derulare a programelor.</p> <p>2.3 Programele sunt individualizate și asigură participarea victimei.</p> <p>2.4 Programele sunt oferite prompt.</p>
3 Coordonează aplicarea programelor.	<p>3.1 Sunt implicați în programe și infractorii dacă atât victima cât și infractorul doresc și sunt motivați.</p> <p>3.2 Programele sunt oferite prompt și în funcție de planificarea stabilită.</p>

Gama de variabile

Nevoile victimei pot fi clasificate în: nevoi psihologice, sociale și practice.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

De legislație și norme metodologice;

De victimologie;

De management al conflictului;

De negociere;

De consiliere a victimei;

De protecția copilului.

Abilități:

De comunicare;

De negociere;

De consiliere;

De mobilizare a resurselor;

De mediere victimă-infractor;

De planificare.

La evaluare se vor urmări:

Capacitatea de consiliere a victimei;

Capacitatea de mobilizare a resurselor din sistemul victimei și a celor comunitare.

—

Elaborarea și prezentarea referatului de evaluare a clientului pentru poliție, parchet și instanță

Descrierea unității

Unitatea se referă la modalitatea de elaborare și prezentare a referatului de evaluare pentru instanță, parchet și poliție. Rolul acestui referat este de a asista instanța în procesul de individualizare a pedepsei și de a preveni arestarea preventivă a inculpatilor care nu prezintă pericol social ridicat. Referatul are un caracter consultativ și de orientare pentru instanță, parchet și poliție.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Analizează circumstanțele sociale ale clientului și ale producerii infracțiunii.	<p>1.1 Analiza circumstanțelor sociale se realizează prin identificarea și evaluarea contextului familial și comunitar în care a fost socializat.</p> <p>1.2 Analiza circumstanțelor sociale se realizează pornindu-se de la ipotezele enunțate în teoriile criminologice, psihologice sau sociologice.</p> <p>1.3 În vederea colectării de informații relevante, consilierul de probațiune</p>
2 Analizează comportamentul	<p>2.1 Analiza comportamentului anterior comiterii infracțiunii și a factorilor care l-au determinat se realizează prin raportare la teoriile criminologice.</p> <p>2.2 Identifică eventualele constante de comportament infracțional, relevând comportamente frecvente ale clientului.</p> <p>2.3 Analizează comportamentul infracțional în contextul producerii acestuia.</p> <p>2.4 În baza analizei comportamentului infracțional sunt identificați factorii criminogeni și atitudinea clientului față de infracțiune și victimă.</p>
3 Evaluează riscul de recidivă și de agresiune.	<p>3.1 Evaluarea riscului de recidivă și de agresiune se realizează prin analiza sistematică a informațiilor obținute în cadrul analizei comportamentului și a circumstanțelor sociale.</p> <p>3.2 În estimarea riscului de recidivă se au în vedere categoriile de risc și circumstanțele în care se va produce cel mai probabil recidiva.</p> <p>3.3 În evaluarea riscului se ține seama de motivația pentru schimbare a clientului.</p> <p>3.4 Identifică factorii inhibitori, dezinhibitori și precipitatori ai comportamentului infracțional în scopul elaborării strategiei de diminuare a riscului de recidivă.</p>
4 Estimează răspunsul clientului la diverse forme de sancțiune penală.	<p>4.1 Sunt identificate posibilele sancțiuni penale în funcție de gravitatea faptei și pericolul social pe care clientul îl prezintă.</p> <p>4.2 Se estimează consecințele sociale și psihologice pe care sancțiunile penale le pot avea asupra clientului, ținându-se seama de caracteristicile individuale și familiale ale acestuia.</p> <p>4.3 Sunt emise ipoteze cu privire la reacțiile pe care clientul le-ar putea avea în urma aplicării sancțiunilor penale prin raportare la caracteristicile de comportament ale acestuia și la teoriile criminologice.</p>

5 Întocmește referatul de evaluare.

5.1 Informațiile relevante sunt prezentate cu acuratețe.

5.2 Limbajul de redactare al referatului este accesibil destinatarului și nu include elemente discriminatorii sau de jargon.

5.3 Referatul este coerent și logic în conținut.

5.4 Referatul este obiectiv și imparțial.

5.5 Referatul include recomandări credibile și realiste.

6. Prezintă referatul poliției, parchetului și / sau instanței.

6.1 Referatul este prezentat clientului și / sau părinților acestuia înaintea depunerii lui.

6.2 Referatele sunt raportate la standardele de calitate.

6.3 Prezentarea referatului de evaluare se realizează .

6.4 Prezentarea referatului este clară și lipsită de echivoc.

Gama de variabile

Circumstanțele personale, sociale ale clientului sunt:

Familia;
Grupul de prieteni;
Școala;
Vecinătatea;
Locul de muncă;
Nivelul de trai;
Sănătate mentală;
Dependență etc.

Recomandările pentru măsuri și sancțiuni care se propun organelor judiciare sunt:

Luarea, revocarea, înlocuirea, încetarea sau menținerea măsurilor preventive,
Liberarea provizorie,
Amânarea pronunțării hotărârii și luarea unei măsuri în folosul comunității,
Pedepse principale: detențiunea pe viață, închisoarea și amenda,
Măsuri educative: muștrarea, libertatea supravegheată, munca în folosul comunității, internarea într-un centru de reeducare și internarea într-un institut medical-educativ,
Pedepse complementare și accesorii,
Suspendarea condiționată a executării pedepsei,
Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și luarea sau fără luarea uneia sau mai multor măsuri în folosul comunității,
Executarea pedepsei la locul de muncă,
Măsuri de siguranță,
Liberarea condiționată și / fără luarea uneia sau mai multor măsuri în folosul comunității,
Liberarea minorului înainte de a deveni major,
Orice alte măsuri pentru care instanța solicită referat de evaluare.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

Legislație și normele metodologice de aplicare a legii;
Teorii criminologice;
Noțiuni de protecția copilului;
Proceduri de estimare a riscului de recidivă;

Abilități:

De comunicare;
De analiză și sinteză a informațiilor;
De elaborare a referatelor;
De evaluare a nevoilor criminogene;
De estimare a riscului de recidivă și agresiune;
De identificare a celor mai eficiente măsuri penale.

La evaluare se vor urmări:

Abilitatea de a evalua circumstanțele sociale și personale ale clientului;
Coerența referatului;
Abilitatea de a propune recomandări pertinente;
Capacitatea de a estima cu acuratețe riscul de recidivă;
Capacitatea de exprimare concisă.

Înființarea, organizarea și administrarea căminelor sociale și a centrelor socio-medicale

Descrierea unității

Unitatea se referă la derularea programelor specifice probatiunii pentru clienții care au probleme legate de consumul de alcool sau drog. Activitățile au specificul celor derulate în spațiu închis și sunt desfășurate împreună cu alți specialiști în domeniul psihologiei, psihiatriei și medicinei.

Căminele sociale se adresează în special clienților care au probleme legate de locuință.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Contactarea organizațiilor și instituțiilor care pot colabora la înființarea căminelor sociale și a centrelor socio-medicale.	1.1 Stabilirea principiilor de desfășurare a activităților în aceste stabilimente în vederea derulării activității într-o manieră organizată și unitară. 1.2 Contactarea posibilor parteneri de colaborare în funcție de protocoalele semnate anterior. 1.3 Contactarea specialiștilor care pot contribui la bunul mers al activității în funcție de resursele existente și expertiza necesară.
2 Organizează căminele sociale și centrele medicale.	2.1 Identificarea celor mai adecvate stabilimente în care se pot desfășura activitățile specifice. 2.2 Stabilirea schemei de personal în funcție de numărul de beneficiari și resursele alocate. 2.3 Stabilirea programului de lucru în raport cu principiile generale agreeate prin protocoale. 2.4 Stabilirea modalităților de sancționare a abaterilor de la programul agreeat în funcție de principiile generale agreeate, de decizia instanței și de legislația în vigoare.
3 Administrează căminele sociale și centrele socio-medicale.	3.1 Programele sunt derulate coerent după principiile agreeate de către parteneri și sentințele instanțelor de judecată. 3.2 Beneficiarii sunt informați prompt cu privire la obligațiile care le revin precum și a procedurilor specifice centrului social. 3.3 Clienții care încalcă normele interne ale centrului sunt avertizați în scris de două ori și apoi este sesizată instanța. 3.4 Instanța este sesizată după consultarea managerului direct.

Gama de variabile

Organizațiile și instituțiile care pot colabora la organizarea și administrarea centrelor sociale și a căminelor socio-medice sunt:

Spitalele de psihiatrie;

Laboratoarele de sănătate mintală;

Cabinete de psihologie;

Organizații neguvernamentale care au ca obiect asistența persoanelor dependente.

Programele specifice centrelor sociale și căminelor socio-medice sunt:

Combaterea sau diminuarea consumului de alcool;

Combaterea consumului de drog;

Controlul comportamentului infracțional;

Controlul furiei etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

Legislația penală și din domeniul medical;

Teorii criminologice;

Teorii și metode din domeniul psihologiei dependentei;

Informații generale din domeniul medical;

Management general;

Teorii și metode specifice lucrului cu infractorii dependenți de alcool, drog sau jocuri de noroc.

Abilități:

De comunicare;

De planificare;

De organizare și coordonare;

De administrare a resurselor umane, financiare și materiale;

De aplicare a programelor specifice;

De monitorizare și evaluare a impactului.

La evaluare se vor urmări:

Capacitatea de organizare a centrelor sociale și a căminelor socio-medice;

Capacitatea de aplicare a programelor în funcție de planificarea inițială;

Capacitatea de adaptare și individualizare a programelor;

Capacitatea de motivare a clienților pentru schimbare comportamentală.

Planificarea, administrarea și evaluarea activității proprii și a echipei

Descrierea unității

Această unitate se referă la contribuția pe care toți consilierii de probațiune o au la planificarea, alocarea și evaluarea activității desfășurate de către echipă sau individual pentru a răspunde necesităților beneficiarilor serviciilor de probațiune într-un mod sistematic.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Identifică și ierarhizează activitățile serviciului de probațiune	<p>1.1 Activitățile serviciului de probațiune sunt identificate și raportate la strategia generală de dezvoltare a acestuia.</p> <p>1.2 Activitățile serviciului sunt ierarhizate cu scopul maximizării eficienței în condițiile utilizării optime a resurselor.</p> <p>1.3 În ierarhizarea activităților se au în vedere nevoile și opiniile beneficiarilor direcți sau indirecti.</p>
2 Planifică activitatea proprie	<p>2.1 Setul de obiective și scopuri ale activității proprii se stabilește în funcție de ierarhia de priorități a serviciului și de resursele existente.</p> <p>2.2 În baza obiectivelor identificate, se întocmește un orar de activități directe cu beneficiarul, de redactare a referatelor și de relaționare cu partenerii serviciului.</p> <p>2.3 Programul de activități are în vedere prevederile legale și normele metodologice de aplicare a legii.</p>
3 Contribuie la planificarea, organizarea și evaluarea activităților echipei	<p>3.1 Contribuția la stabilirea scopurilor și a obiectivelor echipei se realizează în funcție de strategia generală de dezvoltare și de resursele existente.</p> <p>3.2 Contribuția la alocarea cazurilor se face în funcție de încărcătura de caz a fiecărui consilier de probațiune și de solicitările formulate de instanță.</p> <p>3.3 Criteriile de evaluare a activității echipei sunt stabilite împreună cu managerul direct și în concordanță cu prevederile normelor metodologice de aplicare a legii.</p> <p>3.4 Evaluarea activității echipei se realizează periodic sau ori de câte ori situația o impune.</p> <p>3.5 Rezultatele evaluării sunt transmise organelor ierarhic superioare,</p>

Gama de variabile

Activitățile serviciului de probațiune sunt:

Realizarea referatelor pentru instanță;

Prezentarea acestor referate în instanță;

Asigurarea aplicării măsurilor comunitare;

Inițierea și organizarea programelor de asistență a infractorilor și a victimelor acestora;

Înființarea și administrarea căminelor sociale și a centrelor socio-medicale.

Beneficiarii direcți ai serviciilor de probațiune sunt:

Clienții;

Familiile infractorilor;

Victimele;

Familiile victimelor.

Beneficiarii indirecti ai serviciilor de probațiune sunt:

Comunitățile locale;

Instanțele;

Așezămintele de detenție.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

Cunoașterea prevederilor legale;

Cunoașterea strategiei generale de dezvoltare a serviciului;

Cunoașterea resurselor existente;

Metode și tehnici de planificare și de organizare;

Cunoașterea teoriilor legate de etiologia comportamentului infracțional;

Cunoașterea metodelor și a tehnicilor de monitorizare și de evaluare;

Cunoștințe de operare PC.

Abilități:

De comunicare;

De planificare;

De organizare;

De monitorizare;

De evaluare.

La evaluare se vor urmări:

Capacitatea de înțelegere a prevederilor legale și a strategiei generale de dezvoltare a serviciului,

Capacitatea de adaptare a programelor la nevoile individuale;

Capacitatea de analiză și de sinteză a informațiilor colectate;

Capacitatea de predicție;

Disponibilitatea de a lucra în echipă;

Capacitatea de alocare a resurselor.

Recrutarea și pregătirea personalului

Descrierea unității

Această unitate are în vedere recunoașterea faptului că cea mai importantă resursă a serviciului de probatiune este cea umană. Selectia și pregătirea personalului sunt responsabilități ale șefilor serviciilor județene și ale Direcției Generale de Probațiune. Se consideră că cea mai apropiată calificare a consilierului de probatiune este cea de asistent

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Contribuie la recrutarea și selectarea personalului.	1.1 Recrutarea și selectarea personalului se realizează potrivit legii și strategiei de dezvoltare a serviciului. 1.2 Contribuie la elaborarea termenilor de referință sau a fișei postului pentru cei care urmează a fi selectați prin propuneri raportate la sarcinile pe care cel selectat trebuie să le îndeplinească. 1.3 Identifică nevoile de personal în funcție de volumul de muncă și necesarul de expertiză și sesizează managerul direct cu privire la aceasta.
2 Contribuie la motivarea personalului.	1.4 Contribuie la planificarea și organizarea concursului de ocupare a 2.1 Contribuie la identificarea intereselor personale și profesionale ale consilierilor de probațiune prin interviuri sau administrarea de chestionare. 2.2 Identifică cele mai eficiente modalități de compensare sau sancțiune a angajaților în funcție de rezultatele analizei intereselor și motivației. 2.3 Motivarea personalului se realizează prin stabilirea clară a sarcinilor fiecărui consilier de probațiune și adaptarea stilului de conducere la
3 Dezvoltă și îmbunătățește performanțele personalului.	3.1 Identifică nevoile educaționale ale personalului în funcție de performanțele obținute. 3.2 Stabilește obiective de dezvoltare profesională cu toți angajații în funcție de strategia serviciului. 3.3 Acordă feed-back personalului periodic sau ori de câte ori este nevoie. 3.4 Adaptează practica din cadrul serviciului de probațiune în funcție de reglementările legale sau standardele de practică stabilite.

Gama de variabile

Personalul serviciilor de probațiune este compus din:

Consilieri de probațiune

Asistenți de probațiune

Personal administrativ și de întreținere.

Modalitățile de compensare a consilierilor de probațiune sunt: financiare, materiale sau simbolice.

Modalitățile de sancționare a consilierilor de probațiune sunt: avertisment, mustrare, mustrare scrisă, penalizare din salariu și demitere.

Echipele pot fi constituite din: consilieri de probațiune, psihologi, sociologi, voluntari, reprezentanți ai autorităților locale etc.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

Management competitiv;

Managementul resurselor umane;

Teoriile învățării la adulți

Abilități:

De comunicare;

De organizare;

De relaționare;

De conducere;

De identificare a nevoilor educaționale.

La evaluare se va urmări:

Capacitatea de organizare și planificare a concursurilor de ocupare a posturilor;

Capacitatea de analiză a posturilor și elaborare a fișei postului;

Capacitatea de a identifica nevoile de dezvoltare profesională a personalului.

—

Reprezentarea și promovarea imaginii serviciului

Descrierea unității

Această unitate se referă la responsabilitatea fiecărui consilier de probatiune de a promova imaginea serviciului de probatiune într-o manieră cât mai fidelă și profesională, în conformitate cu strategia de relații publice a serviciului.

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1 Elaborează strategia de relații cu publicul și cu alte instituții.	1.1 Identifică informațiile de care publicul precum și instituțiile partenere au nevoie. 1.2 Contribuie la stabilirea obiectivelor unei strategii de relații cu publicul prin propuneri și participarea la consultări. 1.3 Contribuie la elaborarea strategiei de relații cu publicul în funcție de obiectivele stabilite și particularitățile instituțiilor partenere.
2 Reprezintă serviciul în context	2.1 Reprezentarea serviciului în context oficial se realizează potrivit strategiei de relație cu publicul. 2.2 Responsabilitatea aplicării strategiei de relație cu publicul revine șefului serviciului de probatiune și managerului cu atribuții în domeniul relațiilor cu publicul. 2.3 În reprezentarea serviciului de probatiune se utilizează un limbaj adaptat nivelului de înțelegere al destinatarului. 2.4 În reprezentarea serviciului de probatiune se asigură respectarea principiilor confidențialității și ale practicii anti-discriminatorii.
3 Colaborează cu mass-media	3.1 Promovarea imaginii serviciului de probatiune se realizează în principal prin intermediul mass-mediei. 3.2 Colaborarea cu mass-media se realizează potrivit strategiei generale de relații cu publicul și în funcție de particularitățile locale. 3.3 Colaborarea cu mass-media se realizează de către persoane acreditate. 3.4 Colaborarea cu mass-media se realizează organizat, în baza unui

Gama de variabile

Este considerat context oficial:

Practica la instanță;

Unele întâlniri cu reprezentanții autorităților locale sau centrale;

Întâlnirile cu mass-media.

Se consideră mass-media:

Canalele de televiziune sau radio;

Ziarele locale sau centrale.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe:

De psihologie socială;

De sociologia imaginii;

De planificare și organizare.

Abilități:

De comunicare

De analiză și sinteză

De relaționare

De organizare și planificare

La evaluare se vor urmări:

Capacitatea de relaționare cu reprezentanții mas-mediei sau ai altor instituții sau agenții;

Capacitatea de analiză și sinteză a informațiilor relevante;

Capacitatea de redactare concisă a comunicatelor de presă;

Capacitatea de anticipare a impactului asupra publicului a anumitor mesaje. _